POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Jméno studentky:	Nikola Ortová
Téma práce:	Dobré mravy
Rozsah práce	53 stran (cca 69 normostran)
Datum odevzdání práce:	31. 3. 2022
Vedoucí diplomové práce:	doc. JUDr. Petr Šustek, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Dobré mravy jsou prastarým právním institutem, z jehož samotné povahy ovšem vychází určitá proměnlivost v čase, s čímž souvisí, že hlubší porozumění jejich podstatě i konkrétní výklad nikdy nepřestávají být aktuální otázkou.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je spíše náročné, neboť vyžaduje hlubší porozumění dobrým mravům z perspektivy odborného diskursu o dobrých mravech, jejich historického vývoje, ale rovněž i praktické aplikaci a s ní související judikatuře. Jde tak o téma primárně teoretické, které ovšem neopominutelným způsobem čerpá i z rozhodovací praxe soudů a uplatňování dobrých mravů v každodenním životě společnosti. Diplomantka použila především metodu analytickou, deskriptivní a komparativní.

3. Formální a systematické členění práce

Text je přehledně a jasně členěn, jeho struktura je značně logická, jednotlivé pasáže na sebe systematicky navazují. Práce je rozdělena do tří velkých kapitol, které se dále dělí na logicky uspořádané podkapitoly. Diplomantka nejprve představuje historický vývoj dobrých mravů včetně zdůraznění jejich dynamické povahy. Poté analyzuje a komparuje pojetí dobrých mravů v právu českém, německém a švýcarském (kdy komparaci nejsou věnovány samostatné podkapitoly, nýbrž prostupuje text podle pojednávaných věcných dílčích témat). V závěrečné třetí kapitole se pak diplomantka soustředí na právní následky rozporu s dobrými mravy a vybrané konkrétní okruhy aplikace dobrých mravů, a to aktuální (osvojení zletilého, odvolání daru pro nevděk) i historické (lichva).

4. Vyjádření k práci

Práce je po odborné stránce s ohledem na požadavky kladené na práci tohoto stupně standardní. Rozsahem se jedná o práci průměrnou. Diplomantka pojednává o zvoleném tématu relativně komplexně, nahlíží jej z hlediska historického vývoje, judikatury i odborného diskursu, přičemž je třeba ocenit zařazení významného komparativního prvku a rovněž autorčiných vlastních kritických poznámek a hodnocení. Za splněný lze považovat také samotný cíl práce. Závěry, ke kterým autorka dochází, sice většinou nejsou zcela konkretní, to by však s ohledem na téma práce bylo jen velmi těžko možné (a přiměřené) očekávat.

Nedostatkem práce je především několik formálních problémů spojených se stylistikou, používáním právní terminologie a s prací se zdroji. Tyto potíže blíže vymezuji níže, na tomto místě je však třeba uvést, že jakkoli snižují celkové hodnocení práce, nemají zcela zásadní povahu (nedosahují ani zdaleka závažnosti těch nejvýznamnějších pochybení, jakými by bylo např. necitování použitých prací, uvádění smyšlených pramenů v seznamu zdrojů apod.).

Diplomantka prokázala znalost relevantní právní úpravy, odborné literatury i judikatury.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Podle slov diplomantky si *„práce klade za cíl zjistit a objasnit obsah, respektive význam, pojmu dobrých mravů. Dále pak také jak a zda příhodně je v doktríně a judikatuře vymezen, a jestli o jeho smyslu*

	panuje shoda? Diplomantka se rovněž pokusí nalézt odpoveď na otázku, jak obsah daného pojmu adresátům právních norem nejlépe přiblížit? Získané odpovědi budou kriticky zhodnoceny a bude nabídnut, dle diplomantčina názoru, nejlepší způsob vymezení či přiblížení významu dobrých mravů.“ (s. 1-2) V míře, kterou bylo s ohledem na specifickou a nutně neuzavřenou povahu tématu možné očekávat, byl tento cíl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomantka při vypracování práce postupovala samostatně. V práci jsem nenašel žádné známky plagiátorství.
Logická stavba práce	Struktura práce je značně logická a z formálního hlediska vhodná.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomantka využila adekvátního množství pramenů zahrnujících právní předpisy, odbornou literaturu a poměrně rozsáhlou judikaturu. Určitým nedostatkem je téměř naprostá absence cizojazyčných zdrojů. V rámci odborné literatury byl použit jeden zdroj anglickojazyčný. Z německojazyčných zdrojů autorka cituje toliko předmětné civilní kodexy (rakouský, německý a švýcarský), což je vzhledem k částečně komparativnímu zaměření práce jistě škoda. Autorka napříč textem poměrně výrazně vychází z jedné publikace Jaroslava Salače (Rozpor s dobrými mravy a jeho následky v civilním právu), nikoli však v míře, která by byla na překážku originalitě předkládané práce. Práce se zdroji ne vždy dodržuje formální pravidla a úzus. Pochybnost lze mít např. o vhodnosti citace komentáře k občanskému zákoníku vydaného nakladatelstvím Wolters Kluwer, který je poněkud nešikovně uváděn jako tištěný i elektronický zdroj (nadto v těchto citacích

	došlo ke zkomolení jména prof. Švestky). Jde nicméně o pochybení formální povahy, z nichž bez dalšího nelze vyvozovat žádná zásadní věcná či etická pochybení při práci se zdroji. Při hodnocení formální kvality práce by rovněž mělo být alespoň částečně zohledněno, že těžiště práce vznikalo v době pandemických uzávěr knihoven a tedy přístup autorky ke zdrojům byl omezen. Na okraj lze uvést, že přehlednosti seznamu použitých zdrojů by prospělo oddělení knižních zdrojů a článků v odborných časopisech.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Práci prostupuje zdařilá analýza zvoleného tématu odpovídající úrovni diplomové práce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafická úprava práce je dobrá.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazykovou i stylistickou úroveň práce ještě lze označit za průměrnou. Nedostatkem práce jsou z tohoto hlediska zejména nepřesná vyjádření, která se v textu poměrně často vyskytují. Podobně práce není prosta překlepů či gramatických chyb. Povětšinou však nejde o problém takového významu, že by rušil srozumitelnost autorčina sdělení nebo zásadně snižoval čtivnost práce, byť někdy pro čtenáře představuje určitý diskomfort. Obdobné je možné říci o práci s právní terminologií. V zásadě s ní autorka pracuje správně, místy se však dopouští určitých nepřesností. Smysl textu lze zpravidla z kontextu bezpečně dovodit, nicméně na úrovni diplomové práce to není šťastné. Ve výsledku lze shrnout, že jazyková a stylistická úroveň práce představuje její slabinu, nikoli však tak významnou, aby převážila výše shrnutá pozitiva práce.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	**Práci doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením velmi dobře.**

V práci označujete vymezení dobrých mravů v německé judikatuře za přiléhavější než definice podávané českým dovolacím soudem. Citujete přitom následující překlady z německé judikatury: „pocit sounáležitosti všech spravedlivě uvažujících lidí“ a „intuice všech slušných a spravedlivě smýšlejících“ (s. 26 ve spojení se s. 52). Jak konkrétně by podle Vašeho názoru mělo být toto vymezení reflektováno v českém právu? Jak byste se vypořádala s případnou námitkou, že také německé vymezení dobrých mravů je (přinejmenším stejně jako české) tautologické a vposledku ponechává definici dobrých mravů na soudu rozhodujícím v konkrétním případě, neboť je to právě soud, který určí, kdo jsou oni „slušní a spravedlivě smýšlející“?

V Praze dne 24. 5. 2022

_____

vedoucí práce